

SVALÖVS KOMMUN
Revisorerna

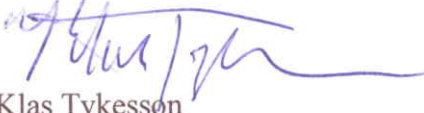
Kommunstyrelsen
Svalövs kommun

Granskning av samverkan mellan F-6 skolor och Linåkerskolan

Vi har med biträde av Ernst & Young genomfört en granskning av samverkan mellan F-6 skolor och Linåkerskolan. Vi översänder härmed revisionsrapporten från ovannämnda granskning.

Vi önskar få kommunstyrelsens skriftliga svar på de synpunkter som framförs i rapporten senast 2011-08-31.

Svalöv 2011-04-13

Klas Tykesson
Ordförande

Kopia
Kommunfullmäktige
Kommunchef Åsa Ratcovich

Svalövs kommun

Granskning av samverkan mellan F-6 skolor och Linåkerskolan

Lars Eriksson

Ann-Mari Ek

April 2011

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1. Inledning	5
1.1 Uppdrag och avgränsning	5
1.2 Revisionsfrågor	5
1.3 Metod	5
2. Bakgrund	5
3. Skolenheter	6
3.1 Linåkerskolan.....	6
3.1.1. Skolledning	6
3.1.2 Lärare	6
3.1.3. Specialpedagog	7
3.2 Område Teckomatorp - Parkskolan	8
3.2.1. Rektor.....	8
3.2.2. Specialpedagog	8
3.2.3 Pedagog.....	9
3.3 Område Svalöv Södra - Centralskolan.....	9
3.3.1. Rektor.....	9
3.3.2. Lärare och specialpedagog.....	9
3.4 Område Billeberga - Billeshögsskolan	11
3.4.1 Rektor.....	11
3.4.2 Specialpedagoger	11
3.4.3 Pedagoger.....	11
3.5 Svalöv Norra – Månsaboskolan	12
3.5.1 Rektor.....	12
3.5.2 Specialpedagoger	12
3.5.3 Pedagoger.....	13
3.6 Område Kågeröd/Röstånga – Lunnaskolan och Midgård.....	13
3.6.1 Rektor.....	13
3.6.2 Specialpedagoger	13
3.6.3 Pedagoger Midgård.....	14
3.6.4 Pedagoger Lunnaskolan	15
4 Centralt resursteam	15
5 Analys	15
5.1 Identifiering av elever i behov av särskilt stöd	16
5.2 Överlämnande av information	16
5.3 Insatser	17
5.4 Dokumentation.....	18
Bilaga 1: Källförteckning	19

Sammanfattning

Ernst & Young har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Svalövs kommun granskat hur samverkan sker mellan kommunens F-6-skolor och kommunens högstadieskola Linåkerskolan. Det har i tidigare sammanhang framförts att det finns olika synsätt och brister i kommunikationen mellan skolstadierna. Detta manifesteras i ett lägre betygsvärde än förväntat och att alla elever inte får det stöd som krävs för att nå kunskapsmålen.

Efter genomförd granskning gör vi följande iakttagelser:

- Det finns stora brister i kommunikationen och det professionella samarbetet mellan F-6-skolorna och högstadieskolan Linåker. Det händer att överlämningar fallerar vilket medför allvarliga konsekvenser för enskilda elever.
- Det finns inget system för avvikelserapportering när systemet felar, vilket innebär att möjligheter till organisatoriskt lärande uteblir. Återkoppling hade möjliggjort dels inhämtande av kunskap runt eleven som tidigare skola besitter, dels ökad medvetenhet på F-6-skolorna om vilka tidiga signaler som bör uppmärksammas för att undvika att problem först upptäcks och diagnostiseras på högstadiet.
- Linåker har hittills haft en dålig beredskap för att ta emot information från överlämnande skolor på ett systematiskt sätt. Det finns ingen tydlig process för hur informationen skall omsättas i en organisatorisk eller pedagogisk verklighet.
- F-6-skolorna identifierar för dem relevant problematik. Dock görs inte detta i ett långsiktigt perspektiv av vilka färdigheter och kunskaper som krävs i de senare klasserna för att nå godkänt och högre betyg.
- Det saknas arenor för erfarenhetsutbyten mellan lärare på Linåker och F-6-skolorna, vilket skulle behövas för att skapa ömsesidig förståelse och säkra elevernas kunskapsnivå genom hela skolgången.
- Det finns ett behov av att nyansera språket som används för att beskriva stödbehov. Utan adekvata beskrivningar av olika problembilder blir det svårt att beskriva problemens omfattning, beräkna vilka resurser som behövs och att följa upp resultat.
- Gällande vilka insatser som ges utifrån identifierad problematik finns skillnader mellan F-6-skolorna och Linåker, både vad gäller tillgång till stödresurser och i fråga om förhållningssätt gentemot elever i behov av särskilt stöd. På F-6-skolorna finns ett omsorgsorienterat synsätt medan högstadiet är mer ämnesorienterat.
- I F-6 ges stödinsatser i mindre grupper, utanför den ordinarie klassen. Från F-6 framhålls också det faktum att eleverna är väl kända av samtlig personal och att de förhållandevis nära relationerna utgör en god grund för utveckling. De olika F-6-skolorna har olika förutsättningar, vilket bland annat tar sig uttryck i att lärartätheten varierar från 11 till 6 lärare per 100 elever.

- Respektive F-6-skola har minst en specialpedagog vilket ger möjlighet till mer stöd på F-6 medan högstadieskolan för närvarande har en specialpedagog under utbildning.
- De stödinsatser som redovisas från högstadiets sida är primärt undervisningsgrupper utanför den ordinarie klassen.
- Det är en brist att kompensatoriska hjälpmedel inte följer eleven utan tillhör respektive skola.
- Dokumentationen framstår som god såväl på F-6-skolorna som vid Linåker. Dokumentation görs utifrån EMS-planen samt i form av individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram. I datorsystemet Rexnet finns samlad information om eleverna.
- Resultaten för elever i behov av särskilt stöd varierar och beror till viss del på vilket stöd de får hemifrån.
- Det behöver tas nya grepp gällande överlämnandet. Från F-6 behöver krav och förväntningar på kunskaper och färdigheter öka och från Linåkerskolan behöver det finnas en klar och tydlig beredskap på att anpassa undervisningen efter de elevbehov som identifierats. Det blir också tydligt i intervjuer att betydelsen av att upptäcka elever i behov av stöd är helt avhängig förmågan att anpassa undervisningen till både elevens behov och kunskapsmålens krav på utvecklade färdigheter och nyvunnen kunskap.
- De kulturella skillnaderna stadierna emellan som tidigare granskningar har noterat kvarstår i oförminskad omfattning. Förväntansgapet mellan överlämnande skolor och Linåker är fortsatt stort. Alla inblandade är överens om att årets överlämning har börjat bra, men i och med det har höga förväntningar byggts upp från F-6-skolorna och det återstår att se om Linåker kan leva upp till dessa.
- Den nya organisationen saknar en specifik övergripande skolledning som har tid och möjligheter att driva och följa upp nödvändigt förändringsarbete. Flera rektorer upplever att deras administrativa uppgifter har ökat vilket minskat utrymmet för att utöva pedagogiskt ledarskap. Varje skola ska profilera sig och samverka rektorerna emellan bygger på frivillighet vilket kan vara sårbart.

1. Inledning

1.1 Uppdrag och avgränsning

Ernst & Young har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Svalövs kommun granskat hur samverkan sker mellan kommunens F-6-skolor och kommunens högstadieskola Linåkerskolan. Det har i tidigare sammanhang framförts att det finns olika synsätt och brister i kommunikationen mellan skolstadierna. Detta manifesteras i ett lägre betygsvärde än förväntat och att alla elever inte får det stöd som krävs för att nå kunskapsmålen.

1.2 Revisionsfrågor

Följande frågor besvaras i granskningen:

- I vilken omfattning identifieras elever i F-6 som riskerar att inte nå målen?
- Vilka insatser ges utifrån identifierad problematik?
- Vilka resultat nås för gruppen?
- Vilken dokumentation finns?
- Hur sker överlämning och kommunikation mellan F-6 och Linåkersskolan?
- Vilka insatser ges på Linåkerskolan?
- Vilka resultat nås på Linåkerskolan?
- Vilken dokumentation finns på Linåkerskolan?

1.3 Metod

Granskningen baseras på dokumentstudier och intervjuer med skolledning, lärare och specialpedagoger på kommunens F-6-skolor och kommunens högstadieskola Linåkerskolan samt det centrala resursteamet (CRT).

2. Bakgrund

År 2008 genomfördes en revisionell granskning av Linåkerskolan som syftade till att belysa resultat, arbetssätt, kvalitetsarbete, ledning och styrning. Granskningen visade bland annat på problem kring övergången mellan skolår 6 och Linåkerskolan. Det fanns skillnader i synen på både kunskap och på hur det sociala uppdraget skall hanteras. Det framkom att det fanns ett stort glapp i informationen mellan skolåren sex och sju, dvs. mellan avlämnande mellanstadieskola och Linåkerskolan. Glappet uppgavs inte handla om för lite information utan om Linåkers beredskap för att ta emot informationen. Det framkom tydliga brister vad gäller elever som haft kompensatoriska hjälpmedel i låg- och mellanstadiet men som inte kunnat ta med sig dessa och istället blivit utan hjälpmedel på högstadiet. Det framgick av intervjuer att det fortfarande kunde hända att dyslexi diagnostiserades först på högstadiet.

Skolinspektionen har nyligen besökt alla skolor i kommunen och anmärker i sin rapport daterad mars 2011 på att kunskapsresultaten är otillräckliga i Svalövs grundskolor. Det finns enligt rapporten stora skillnader mellan olika ämnen, mellan elever med svensk och utländsk bakgrund samt mellan flickor och pojkar. En orsak som anges är att ansvariga för skolan inte har följt upp och analyserat resultaten i tillräcklig utsträckning. Därmed saknas viktiga underlag för beslut om organisation, resurser och stödinsatser vilket kan vara avgörande för elevernas kunskapsutveckling. Skolinspektionen gör även följande iakttagelser: det finns elever

i årskurs 7-9 som är i behov av särskilt stöd men som inte får det och elever som behöver studiehandledning på sitt modersmål erbjuds inte alltid detta.

3. Skolenheter

3.1. Linåkerskolan

3.1.1. Skolledning

Under de senaste sju åren har det skett frekventa skiften av skolledningen. Den senaste förändringen skedde från och med höstterminen 2010. På skolan är ungefär 40% av eleverna i behov av särskilt stöd, dvs 140 av 348 elever. En grov kategorisering av problematiken för eleverna är läs- och skrivsvårigheter och social problematik.

När det gäller elever med läs- och skrivsvårigheter har kommunens logoped kartlagt alla elever på skolan och det framhålls att skolan har god kontroll över denna kategori idag. Dock är det fortfarande så att någon elev med dyslexi inte får en dator som stöd till sin inläring. Enligt intervjun finns idag en fullständig dokumentation över eleverna. Andra insatser är studieverkstaden som kan skraddarsy scheman för eleverna. Det är en öppen verksamhet, som innebär att elever kan studera i verkstaden enskilt eller i grupp såväl som få stöd i klassrummet. Det finns också en särskild undervisningsgrupp för elever med större behov av anpassning. För att rikta insatserna till de elever som bäst behöver stöd sker omgrupperingar av elever. På skolan finns idag inte någon specialpedagog. Däremot är en lärare under utbildning till specialpedagog.

Det föreligger ingen konflikt med F-6-skolorna men då kraven i en högstadieskola skiljer sig åt jämfört med de lägre klasserna, sker en ökning av antalet elever i behov av särskilt stöd på Linåkerskolan. Ansvar för den enskilde eleven ökar och det ställs andra krav på social förmåga. En närmande i syn på kompetenser och färdigheter kommer troligtvis ske genom den nya läroplanen och tidigare betygssättning. Samtidigt är det väsentligt att Linåkerskolan tar emot eleverna med rätt bemötande och knyter an till tidigare inlärmingsmiljö. För detta ändamål kommer skolan att utbilda befintliga lärare och rekrytera specialister.

Kompensatoriska hjälpmedel borde enligt skolledningen vara centralt placerade och följa eleverna istället för att tillhöra varje skola. Nu händer det att elever som har haft dator på mellanstadiet får lämna den innan de slutar och inte alltid har en från första dagen i sjuan. Den nya organisationen i kommunen upplevs som bristfällig då ingen längre har överblick över samtliga skolor. Rektor menar att resurserna behöver omfördelas från F-6-skolorna till högstadieskolan, där fler lärotimmar är nödvändiga för att leva upp till läroplanen.

3.1.2 Lärare

I intervjuer med lärarrepresentanter framhålls att det inte finns en gemensam syn mellan Linåker och F-6-skolorna på vilka moment som skall vara avhandlade i de tidiga skolåren inom naturorienterade ämnen. Alla skolor läser inte alla ämnen. En stor andel elever uppges inte besitta tillräckliga kunskaper inom matematik och många elever uppges ha fått sin undervisning i kärnämnen i liten undervisningsgrupp under de tidiga skolåren.

I intervjun ges exempel på att elever inte är förberedda för den undervisningssituation som finns på Linåkerskolan. Det kan gälla reflektion kring det ämne som avhandlas, aktiv medverkan och dialog på lektionerna samt ansvarstagande för sin egen studiesituation. Sammantaget ger detta en tydlig skillnad mellan F-6-skolorna och Linåker som sammanfattas i en att F-6 är mer omsorgsinriktat och Linåker är mer ämnesinriktat. Denna skillnad skapar ock-

så problem för föräldrar som förväntar sig samma typ av stöd även på Linåker. Pedagogerna hoppas att den nya ordningen med betyg redan i årskurs sex kommer att innebära en förändring, då även pedagogerna på mellanstadiet får tydliga kunskapskrav att förhålla sig till.

Det framhålls att många elever i behov av särskilt stöd identifieras i slutet av årskurs 7, som en konsekvens av att kraven på eleverna ökar genom t ex större textmassor jämfört med i de lägre skolåren. Under högstadietiden upptäcks fler elever med stödbehov jämfört med den information som ges vid överlämnandet. Detta betyder att det inom en klass kan finnas en stor andel elever i behov av stöd och att det är svårt att anpassa undervisningen till alla enskilda behov. Från pedagogernas sida framhålls att det är ämnesmässig kompetens som behövs i stödinsatserna, dvs speciallärare och inte specialpedagoger. Överlämnandeblanketterna samlas i klassvisa pärmar. En pedagog beskriver att blanketterna ögnas igenom under våren och sedan läses igen några veckor in på terminen. Det uppges vara viktigt att bilda sig en egen uppfattning om eleverna. De som är i behov av särskilt stöd överlämnas särskilt från specialpedagog till specialpedagog.

3.1.3. Specialpedagog

I dagsläget finns det på Linåker en specialpedagog som är under utbildning. Det finns många barn i behov av särskilt stöd. Av de 120 som går ut nian i vår är 57 i behov av särskilt stöd. Totalt på skolan är 111 barn (32%) i behov av särskilt stöd och 25% har en diagnos. Specialpedagogen uppfattar att de får mycket stöd av skolan. Lärarna anpassar undervisningen och de kan få extra stöd i klassrummen. De som behöver extra stöd i matematik, svenska och engelska får det 1-2 timmar i veckan. Det finns en särskild undervisningsgrupp med tio elever som har anpassad studiegång. Det finns även en klass med färre elever och dubbel bemanning i alla basämnen. Det uppges dock vara svårt för barn med särskilda behov som inte får stöd hemifrån att klara skolgången.

Många elever uppges få en chock när de kommer till Linåker. De har aldrig fått träna på att gå till olika salar och ha olika lärare utan har på mellanstadiet levt i en skyddad verkstad. På högstadiet krävs mer abstrakt tänkande och den sociala miljön är mer krävande vilket gör barn med särskilda behov mer synliga. Linåker har identifierat elever med t ex ADHD och dyslexi som inte blivit utredda under låg- och mellanstadiet. Hösten 2010 beskrivs arton överlämningar som misslyckade varav nio som katastrofalt dåliga. Elevernas grad av svårighet har inte framkommit/uppfattats vid överlämningarna. En del barn misslyckas med skolarbetet i början av sjunde klass, får svår ångest och slutar att komma till skolan. Genom att erbjuda enskild undervisning försöker skolan få dem tillbaka till klasserna.

För att få en bättre överlämning i år har muntlig överlämning av alla barn skett i mars. I april ska alla skolorna skicka in skriftliga överlämnandeblanketter och i september sker en uppföljning vid vilken det stäms av att allt har fungerat. Den muntliga överlämningen upplevs ge mer än den skriftliga. Specialpedagogen menar att en del är försiktiga med vad de skriver på överlämnandeblanketten då den skickas hem till föräldrarna för underskrift. Den muntliga överlämningen har skett genom att specialpedagog och kurator från Linåker har varit ute vid samtliga F-6-skolor och gått igenom alla barn. De har fört minnesanteckningar och särskilt frågat efter hur mycket stöd olika elever har fått och hur mycket stöd överlämnande pedagog tror att eleven kommer att behöva vid Linåker. Planeringen för hösten har nu skett tidigare än andra år och redan nu har Linåker en god bild över vilka som behöver assistenter. De som har fått stöd tidigare får stöd även på Linåker men inte alltid i samma omfattning, då F-6-skolorna har mer resurser i form av specialpedagoger. Linåker menar att frågan om en elev bör gå om en klass borde ställas oftare vid F-6-skolorna.

3.2 Område Teckomatorp - Parkskolan

3.2.1. Rektor

Ledningsorganisationen på skolan består av rektor, specialpedagogerna och arbetslagsledarna. Specialpedagogerna har tre tydliga uppdrag: handledning av lärare, stöd till enskilda elever och att driva pedagogiska utvecklingsfrågor. Arbetslagsledarna skall svara för att den vanliga driften sker enligt plan.

Rektor anser att en grundläggande fråga för de tidiga skolåren är hur barnen kan rustas bättre. Det är en utmaning eftersom fler barn uppvisar koncentrationssvårigheter. Samtidigt kommer de nya statliga styrdokumenterna att innebära högre kunskapsförväntningar i de lägre skolåren. Hittills har det varit för lite diskussioner om skolans kunskapsförväntningar. Det är speciellt viktigt om skolan har ett upptagningsområde, som inte kännetecknas av studietraditioner och höga förväntningar på resultat. Därför kan det finnas en risk att förväntningarna hamnar på en nivå som gör att eleverna alltid lyckas. Med den nya läroplanen behöver skolan utveckla undervisningen i matematik samt natur och teknik.

Det finns olika synsätt mellan F-6 skolorna och Linåker skolan. I de lägre skolåren möter eleverna många olika undervisningsmetoder och om det på Linåkerskolan förväntas att eleverna skall klara av undervisning i form av enbart föreläsningar så blir det problem. Ett sätt att överbygga är att lära känna varandra och varandras verksamheter genom t.ex. auskultation på de olika skolorna. Dessutom finns för många förutfattade meningar om varandra som behöver undanröjas.

3.2.2. Specialpedagog

Överlämnandet sker efter den modell som tagits fram av specialpedagogerna. Processen innebär att klasslärare och specialpedagog fyller i ett dokument, som sedan skickas hem till föräldrar för underskrift och eventuella tillägg. Mottagare för dokumentet är elevens blivande mentor på Linåkerskolan, som i sin tur ansvarar för att föra informationen vidare till andra lärare på skolan. Elevens EMS-plan överlämnas också till mentorn. Överlämnandet har varit positivt och det har varit en bra dialog mellan lämnande och mottagande skola. Det ställs bra frågor från Linåkerskolan om elevens situation och hur lämnande skola har arrangerat undervisningen. Utvecklingen har tydligt gått i rätt riktning. Kontakt mellan skolan och Linåkerskolan har förekommit även efter avstämningen i september. Dock efterfrågar inte Linåkerskolan erfarenheter från avlämnande skolan.

Kännetecknade för den egna skolan är att alla elever är väl kända av samtliga vuxna. Eleverna har fått mycket uppmärksamhet och alla pedagoger känner till vilka behov som eleverna har. Det är sannolikt att det inte finns samma uppbackning kring eleven på Linåkerskolan som det gör på Parkskolan. Kontakten med föräldrarna skiljer sig också åt.

På Parkskolan finns mer tid till särskilt stöd i de lägre klasserna. Den egna bedömningen är att skolan är framgångsrik på att lyfta barn med särskilda behov. I fall kraven på barnen ökar så behövs det fortbildning. Det kommer vara väsentligt att kunna motivera eleverna så att det även fortsättningsvis känns viktigt för barnen. Viktigt på Parkskolan är att variera undervisningssituationerna och metodiken.

I de kontakter som finns mellan Linåkerskolan och Parkskolan önskar Linåker börja utvecklingsarbete i kunskapsmålen och förståsätta till nedbrytningar av målen i matriser. På Parkskolan sker starten med värdegrund och entreprenöriellt lärande. Det är viktigt att förbereda eleverna och att utmana dem.

3.2.3 Pedagog

En stor fråga för pedagogerna är varför elever har blivit mer oroliga. Det är oklart vilka förklaringar som finns. Samtidigt finns det risk för att man som pedagog inte ställer rätt och tillräckliga krav på eleverna. Det kan vara så att måluppfyllelse inom F-6 kan vara för skilt från att nå måluppfyllelse i de högre skolåren.

På skolan är flera elever i behov av särskilt stöd. Med en så stor andel är det viktigt att få handledning av specialpedagogerna. Åtgärdsprogram upprättas men det är inte alltid som tiden räcker till för att genomföra alla delar i ett åtgärdsprogram. Det är framför allt en resursfråga och inte en kompetensfråga. Mycket tid används till att dokumentera.

På Parkskolan används fler sätt att bedöma elevernas kunskaper och färdigheter på. Om alla elever skulle bedöms enbart utifrån sin skriftliga produktion, skulle måluppfyllelsen bli lägre.

3.3 Område Svalöv Södra - Centralskolan

3.3.1. Rektor

Överlämningarna till Linåker har fungerat dåligt på senare år bland annat på grund av turbulens på Linåker med flera rektorsbyten. Rektors uppfattning är att överlämning har skett, muntligt och/eller skriftligt beroende på hur Linåker har velat ha det, men att informationen inte alltid har gått fram. Kanske medför bristen på fackspråk att det är svårt att ge adekvata beskrivningar av problemen.

På senare år har andelen elever som når godkänt i de nationella proven ökat. Arbetet med att skapa en mål- och resultatstyrd skola har varit bra. Vid Centralskolan har många barn behov av särskilt stöd. Personalen arbetar mycket med att individanpassa och att dela upp klasser i mindre grupper efter behov. I en klass finns alltid minst två lärare och två assistenter. Rektor har regelbundna möten med det lokala resursteamet. Enskilda elever diskuteras och ansökningar till CRT övervägs. Om de centrala medlen hade fördelats ut på skolorna hade rektor anställt pedagoger istället för assistenter för att öka kompetensen.

Elevvårdskonferens arrangeras alltid för de som inte når målen i femte klass. Målet är att nå lägst godkänd i nian, och rektor vill helst inte anpassa studiegången med färre ämnen så att det inte blir möjligt att nå målen i samtliga ämnen. Visionen är att vid överlämningar kunna säga exempelvis att elev X är på femmans nivå i matematik och att mottagande skola får möta eleven på rätt nivå. Olika syn råder på Linåker respektive F-6, men uppfattningen är att förväntansgapet är på väg att minska.

Den nya organisationen utan skolchef och skolutvecklare innebär en kraftig decentralisering. Rektorernas administrativa uppgifter har ökat vilket minskar utrymmet för att utöva pedagogiskt ledarskap. Varje skola ska profilera sig och samverka rektorerna emellan bygger på frivillighet vilket kan vara sårbart. Inför införandet av den nya läroplanen har en kommunövergripande grupp bildats som samordnar föreläsningar m.m. medan varje skola har en grupp som jobbar med implementeringen.

3.3.2. Lärare och specialpedagog

Intervjuade lärare och specialpedagog har aldrig upplevt att överlämningen till Linåkersskolan har fungerat bra. De menar att de verkligen har ansträngt sig och lagt ner mycket tid på att förmedla information men att något ändå brister i kommunikationen. De upplever att personalen på Linåkersskolan inte alltid tar till sig informationen och att en del lärare hellre vill bilda sig en egen uppfattning om eleverna. Återkopplingen i september i fjol uppfattade de

dock som bra då flera av Linåkerslärarna hade med sig överlämningsblanketterna och ställde frågor kring dem. Det finns önskemål om att Linåkerskolan tar hänsyn till elevernas speciella behov när mentorer utses. Det upplevs som svårt att lämna över information om vilka anpassningar en elev som har svårigheter i exempelvis svenska behöver till en idrotts- eller hemkunskapslärare.

Det händer aldrig att Linåkerspersonal hör av sig till skolan när en överlämning inte har fungerat eller när de upptäcker behov av särskilt stöd som inte identifierats av överlämnande skola. Ibland blir specialpedagogen kontaktad av någon vid det centrala resursteamet angående en elev som tidigare gått på skolan. Det uppstår då en besvikelse över att ingen kontakt tagits från Linåker. Att återkoppla när ett behov av särskilt stöd upptäcks sent ser specialpedagogen som nödvändigt för att dels få möjlighet att förmedla kunskap kring eleven, dels möjliggöra lärande. En del problem kanske blir synliga först på Linåker där kunskapskraven på eleven ökar samtidigt som den sociala miljön blir mer krävande, men signaler har säkert sänts ut tidigare. Återkoppling av sena diagnoser skulle göra personalen på F-6-skolorna mer kunniga och uppmärksamma på tidiga eller svaga signaler så att misstaget inte upprepas.

När det gäller socialt ansvarstagande menar intervjuad personal att eleverna mycket väl kan komma i tid och hålla reda på sina saker i mellanstadiet. Att det inte alltid fungerar vid skolstarten på Linåker menar de kan bero på att eleverna reagerar på den nya miljön. De drar en parallell till överlämningen mellan förskola och förskoleklass där barn som länge kunnat äta med kniv och gaffel inte alltid klarar det när de börjar i förskoleklassen, då det som en reaktion på allt det nya sker en tillfällig tillbakagång i utvecklingen. Vidare menar de att Linåkers scheman inte är så lätta att förstå.

Eleverna som har språkval på Linåker är överlag nöjda. En del barn har dock blivit dåligt bemötta av äldre elever och därför valt att istället ha engelska. Specialpedagogen har vid ett tillfälle följt en elev till skolan de två första dagarna i årskurs sju, då det var det enda sättet att få eleven till skolan. Hon hjälpte även till med att förklara schemat för eleven som inte kunde tyda det själv. Från och med tredje dagen har eleven självmant gått till skolan.

För att kunna dela klasserna i olika konstellationer och gruppstorlekar har Centralskolan valt att ha stora klasser med vars två lärare. Specialpedagogen sitter i ledningsgruppen och har möjlighet att bedriva pedagogiskt utvecklingsarbete och dela med sig av kunskaper från olika fortbildningar. Extra stöd till elever i behov av detta fördelas ut i sjok om 8-10 veckor. Därefter görs en utvärdering och ny planering. Specialpedagogen träffar elever enskilt och i grupp, handleder assistenterna och lärarna och gör vid behov observationer i klassrummen. Skolan har två egna elevassistenter och sju från CRT, vilket inte riktigt anses täcka behovet. De elever som har en elevassistent träffar inte specialpedagogen lika ofta som övriga barn i behov av särskilt stöd, då de har sina assistenter. Centrala resursteamet bedöms ha en god tillgänglighet och vara behjälpliga med såväl handledning som konsultation och utredningar.

Samverkan med socialtjänst uppges fungera mycket bra när en anmälan görs gällande exempelvis barnmisshandel som skolan fått kännedom om. Personalen ser det som positivt att de kan ringa och konsultera socialtjänsten och uppskattar att de bedriver en öppen verksamhet som inte inbegriper journalföring.

Alla mål, uppnådda resultat och behov av insatser dokumenteras i systemet Rexnet, som även vårdnadshavare kan logga in i. Eleverna förbereds för högre stadier genom att undervisningen varierar. Oförberedda prov är inget ovanligt. Det uppges dock finnas olika syn på vad eleverna ska kunna när de börjar sjuan. Kraven från Linåkers sida upplevs som högre. När en i personalgruppens egna barn började på Linåker upptäcktes stora skillnader i hur läromedlen var utformade i mellanstadiet respektive högstadiet. Detta ledde fram till att Cen-

tralskolan valde att byta till samma läromedelsförlag i matematik som Linåker använder, så att eleverna ska känna igen sig i hur uppgifterna formuleras. Det finns inga forum för möten mellan F-6-lärarna och 7-9-lärarna vid vilka exempelvis läromedel skulle kunna diskuteras, vilket beklagas. De intervjuade personerna menar att pedagogerna vid F-6-skolorna respektive Linåkerskolan tänker helt olika och ju fler gånger de kan träffas för att bygga en ömsesidig förståelse desto bättre. Nu finns det en "vi och dem"-kultur som inte är till gagn för eleverna.

3.4 Område Billeberga - Billeshögsskolan

3.4.1 Rektor

Rektor ser ett stort kulturgap mellan Linåker och F-6-skolorna. I de lägre årskurserna finns andra möjligheter att bygga relationer och skapa trygghet. Lärarna känner alla elever och kan "hålla dem under vingarna" eller ge "konstgjord andning" om det behövs. Genom att varje klass har två lärare skapas möjligheter för att dela in i mindre grupper, och det gynnar de svaga eleverna.

I arbetet med att skapa en mål- och resultatstyrd skola har träffar mellan lärare på Linåker och F-6-skolorna genomförts, men många planerade träffar har ställts in av Linåker vilket rektor beklagar då det hade behövts för att skapa samsyn. Rektor menar att det säkert finns många föreställningar om varandra som inte stämmer. Återkopplingen från Linåker om hur det går för eleverna är undermålig.

Språkvalet för 6:orna som äger rum på Linåker hade kunnat fungera som en god inskolning men rektor upplever att en del sexor har upplevt ett dåligt bemötande och blivit skrämde. Det medför att en del väljer en annan skola.

3.4.2 Specialpedagoger

Rektor och specialpedagog har möte var fjortonde dag och går då igenom alla aktuella elever. Pedagogerna uppges vara duktiga och observanta. De signalerar tidigt om en elev verkar behöva stöd. Specialpedagogerna handleder assistenter och pedagoger och träffar elever enskilt eller i grupp.

Specialpedagogerna menar att överlämningen till högstadiet borde kunna fungera bättre eftersom Svalöv är en liten kommun, men att det ofta blivit missuppfattningar. Information försvinner på vägen och mottagande personal har ibland slutat. Linåker och F-6-skolan beskrivs som skilda världar. En liten skola där alla känner alla kan på ett annat sätt erbjuda en inramad och trygg miljö samt goda relationer. Specialpedagogerna anar att det främst är elever som har svårt för socialt samspel och behov av tydlig struktur som misslyckas på Linåker

3.4.3 Pedagoger

För att upptäcka barn i behov av särskilt stöd genomför specialpedagogerna tester varje år. Åtgärdsprogram upprättas vid behov. Undervisningen individanpassas med bl a eget material och mindre grupper och de som behöver får hjälpmedel som t ex dator och daisyspelare. Tät kontakt hålls med föräldrarna.

Överlämningen har i år inletts på ett bra sätt med muntliga genomgångar av varje barn. Även återkopplingen i september i fjol upplevdes som positiv. Tidigare har det hänt att papper har försvunnit vilket påverkat förtroendet för Linåker. Det har även inträffat att den personal som

tagit emot muntlig information slutat innan höstterminens början och inte lämnat vidare till någon annan. Det finns negativa erfarenheter av ett överlämnade som inte fungerat, där pedagogen menar att de varit tydliga med vilket stöd eleven behövde men där detta inte hör sammats. Besvikelsen är stor över att ingen från Linåker hört av sig, utan att de istället via föräldrarna har fått reda på att det inte gått bra.

Pedagogerna uppfattar att Linåker förväntar sig att alla elever ska vara på samma nivå när de börjar sjuan. De försöker förbereda eleverna och öka kraven efterhand, men de menar att alla elever inte klarar av att hantera att ha sina saker i ett skåp och gå till olika salar. De menar vidare att de är bättre på att individanpassa undervisningssituationen i mellanstadiet. En del elever klarar inte grupper som är större än fem elever, och det kan de ordna genom att dela av klassrummen med vikdörrar. På Linåker förmodar de att möjligheterna till individanpassning är sämre.

3.5 Svalöv Norra – Månsaboskolan

3.5.1 Rektor

Uppfattningen är att skolan noga inventerar barn i behov av särskilt stöd. Rektor är med på alla klasskonferenser och träffar det lokala resursteamet med kontinuitet. Stödet från det centrala resursteamet i form av assistenter upplevs som tillräckligt men tillgängligheten till logoped och psykolog hade behövt öka.

Rektor menar att Linåker kan bli bättre på att återrapportera hur det går för eleverna. Över huvud taget behövs fler praktiska möten i vardagen mellan pedagoger från olika stadier för att öka förståelsen för varandra. Det hade varit bra om pedagogerna hade fått möjlighet att auskultera på varandras arbetsplatser. Rektor ser avsaknaden av en lokal pedagogisk plan från 0 till 16 år som en brist. I den nya organisationen saknas en utvecklingsledare.

3.5.2 Specialpedagoger

Månsaboskolan följer kommunens EMS-plan och har tagit fram en *Handlingsplan för elever i behov av särskilt stöd*. Handlingsplanen utgår från att alla ska känna delaktighet och gemenskap i en inkluderande miljö och innefattar styrdokument, begrepp, arbetsgång och lathundar/dokument. En gång per år genomförs klassgenomgångar vid vilka barn i behov av särskilt stöd uppmärksammas. Vid ett nära följande inventeringssamtal fattas beslut om vad som ska kartläggas och vem som ska göra det. Elever som uppmärksammas som i behov av särskilt stöd under löpande skolår diskuteras först i arbetslaget och därefter vid ett elevvårdssamtal. Sedan kallas vårdnadshavare till ett mentorssamtal där gemensamt beslut fattas om det fortsatta arbetet. Vid behov genomförs pedagogisk kartläggning och därefter har det lokala resursteamet ett kartläggningssamtal följt av en elevvårdskonferens alternativt ett mentorssamtal. Sedan sker uppföljningssamtal efter behov. Alla utredningar och alla kontakter som tagits kring en elev dokumenteras noga i loggar.

Överlämnandet till högstadiet beskrivs i termer av att två kulturer möts med olika syn på undervisning och kunskap. F-6-skolorna arbetar med att bygga meningsfulla relationer med alla barn vilket kan vara svårt i en högstadiemiljö, samtidigt som uppfattningen är att högstadiet borde kunna anpassa organisationen mer utifrån elevernas behov. Att elever med behov av särskilt stöd ibland uppmärksammas först på högstadiet menar pedagogerna kan bero på att

vissa problem inte uppstår förrän kraven ökar, och att högbegåvade barn kan klara sig långt upp i skolsystemet innan till exempel dyslexi upptäcks.

3.5.3 Pedagoger

Pedagogerna lägger varje år ner mycket arbete på att lämna över information till Linåker. Vid återkopplingssamtalet i september i fjol framkom det att informationen inte gått fram vilket fått till följd att en del elever blivit utan stöd. Frustrationen över detta är stor. Många mentorer från Linåker uteblev vilket medförde att samtal kring deras elever inte kunde genomföras.

Pedagogerna menar att ett samarbete kring sexornas språkval hade varit önskvärt för att de ska kunna förbereda eleverna bättre och skapa en jämnare övergång för eleverna. En del elever väljer efter en tid bort b-språket och läser engelska istället eftersom de reagerar på arbetsbördan och mängden läxor. Mötesplatser där personal från de olika stadierna kan lära av varandra saknas idag. Pedagogerna önskar också få mer information om hur det nya betygssystemet fungerar och hur elevernas språkval påverkar deras framtida betyg.

3.6 Område Kågeröd/Röstånga – Lunnaskolan och Midgård

3.6.1 Rektor

Den nya organisationen har inneburit en ökad administrativ börda för rektorerna och därmed mindre tid till det pedagogiska ledarskapet. Rektor har utsett tre utvecklingsledare, en för grundskola, en för förskola och en för fritidsverksamheten, som sitter med i ledningsgruppen. Rektor träffar elevhälsovården varannan vecka och utvecklingsledarna träffar regelbundet specialpedagogerna från båda skolorna. Alla elever screenas och uppfattningen är att alla barn i behov av särskilt stöd identifieras. Utvecklingsledarna arbetar med implementering av de nya styrdokumenterna.

När det gäller överlämningar menar rektor att det finns en ambition från båda sidor att göra det på bästa sätt, men att det inte fungerar fullt ut. Det finns olika traditioner och olika sätt att värdera kunskaper. Nya läroplanen och att betyg ska ges från årskurs sex kommer att hjälpa en del av bristerna. Det finns en mer omhuldande tradition på F-6-skolorna medan högstadieskolan ställer större krav på eget ansvar. Rektor menar att det borde gå att mötas på halva vägen. F-6-skolorna skulle kunna växla upp och successivt öka kraven på eleverna, men samtidigt behövs på högstadiet mer av individanpassning och stöd efter behov. Överlämnandet har fungerat bättre för barn i behov av särskilt stöd. Beslut är fattat om att kompensatoriska hjälpmedel ska följa eleven.

3.6.2 Specialpedagoger

Själva överlämnandet har blivit bättre mellan avlämnande och mottagande skola. Dock finns det kvar brister, såsom att elever som haft egen bärbar dator fortfarande inte får dator på Linåkerskolan. På F-6 krävs inte diagnos men på Linåker krävs det diagnos för att få datorhjälpmedel. Det händer inte att Linåkerskolan hör av sig för att få mer information kring en elev. En annan aspekt av skillnaden mellan F-6 och Linåker är att det på Linåker krävs att elever t ex redovisar skriftligt och håller föredrag för hela klassen. Motsvarande kriterier används inte inom F-6 skolan. Det behöver göras en jämförelse mellan skolornas olika kriterier för godkända betyg.

Det har inte funnits logopedutredningar i de lägre skolåren på grund av resursbrist. Befintliga resurser har lagt spå Linåkerskolan men kön håller på att betas av. Det är viktigt att insatser kan göras i de tidiga åren. Sammantaget anser specialpedagogerna att det föreligger god kontroll över vilka elever som är i behov av särskilda stödinsatser. Dock finns det inte sammanställningar över antalet elever i behov av särskilt stöd eller kategorisering av antalet elever inom olika problemområden.

3.6.3 Pedagoger Midgård

Lärarna bedömer att de har en god bild av vilka elever som riskerar att inte nå målen och menar att de nationella proven är en hjälp vid bedömningen. För elever med särskilda behov upprättas åtgärdsprogram med beskrivningar av t.ex. anpassade uppgifter. Vid behov får eleven stöd av specialpedagog, elevassistent och/eller tekniska hjälpmedel, till exempel dator, nedladdning av datorprogram i hemmet, Daisyspelare etc. Gruppen når blandade resultat. En del lyfts till godkändnivå men inte alla. Dokumentation sker i datasystemet Rexnet i vilket alla bedömningar skrivs in. Det anges tydligt vilka elever som når målen. I Rexnet finns elevernas utvecklingsplaner, åtgärdsprogram och protokoll från elevvårdskonferenser.

Vid överlämning till Linåkerskolan genomförs schemalagda möten med rektor och specialpedagog samt mottagande arbetslag. Elevernas IUP och ev. åtgärdsprogram, psykologbedömningar och andra utredningar lämnas över. Intervjuad lärare har blandade erfarenheter av överlämning till Linåkerskolan. Vid muntlig överlämning har mottagande personal inte alltid lyssnat och antecknat aktivt, utan det har varierat från person till person. Årets överlämning uppges ha börjat bra med muntlig genomgång av samtliga elever.

Lärarna på skolan har diskuterat att de kan bli tydligare med vilka behov olika elever har. Information om att en elev har svårigheter med exempelvis matematik behöver kompletteras med hur svårigheterna yttrar sig och vilket anpassat stöd eleven behöver. Lärarna menar att Linåker i sin tur kan förbättra sitt mottagande av dylik information. Båda sidor behöver förbättra sin kommunikation vid överlämnandet. Lärarna uppger att det ibland känns som "vi och dem" och att det är viktigt att utveckla det professionella samarbetet och undvika skyttegravskrig.

Någon återkoppling från Linåker utöver de schemalagda mötena kring hur det går för överlämnade eleverna har intervjuad lärare aldrig fått. Uppfattningen är att det på Linåker har skett en förbättring för elever med dyslexi, men att det varierar från lärare till lärare hur mycket de anpassar undervisningen efter elevernas behov. Eleverna som har språkval på Linåker säger sig vara nöjda med det.

På Röstångskolan finns en F-klass, en 1-3-klass med 25 elever och en 4-6-klass med 20 elever. Många elever uppges behöva sitta i en liten grupp eller till och med ensamma men varje klass har bara en lärare vilket gör det svårt att dela klassen. Specialpedagogen undervisar elever i behov av särskilt stöd enskilt eller i smågrupper någon eller några dagar i veckan. Det kan vara svårt att få tiden att räcka till alla.

Att det finns elever i behov av särskilt stöd som inte identifieras förrän på högstadiet menar intervjuad lärare kan bero på att symtomen inte blir lika uttalade i den lugnare miljö som F-6-skolorna utgör och att det där är lättare att hitta strategier för exempelvis bemötande som gör att eleven klarar skolmiljön. När gäller socialt ansvarstagande så drillas eleverna i att komma i tid och hålla ordning på sina saker, men många elever upplevs vara nonchalanta med att hålla tider och göra sina hemuppgifter.

3.6.4 Pedagoger Lunnaskolan

Pedagogerna efterfrågar återkoppling från Linåker gällande hur det går för deras elever, både vad de är bra på och vad som behöver förbättras. Det finns blandade erfarenheter av överlämningar men det som återkommer är att det har varit rörigt på grund av de många rektorsbytena. Inför överlämnandet skulle pedagogerna vilja träffa sina elever blivande mentorer och beskriva hur de arbetat med elever i behov av särskilt stöd. De skulle vilja samarbeta med de blivande mentorerna under vårterminen. Många elever är nervösa inför övergången till Linåker och hade mått bra av att mentorerna hade kommit till deras skola och hälsat på under våren. På Lunnaskolan får eleverna stöd efter behov, t ex assistent, dator, individuell läxhjälp och undervisning i liten grupp i vissa ämnen. I någon klass finns dubbel pedagogbemanning samt två assistenter. För att underlätta övergången till högstadiet skulle pedagogerna vilja kvarstå som extramentorer en bit in på höstterminen i sjuan.

Pedagogerna har positiva erfarenheter av språkvalet men menar att det i större utsträckning skulle kunna användas som en arena för att marknadsföra Linåkerskolan. Många av deras elever väljer andra skolor. De ser det som strategiskt viktigt att femmorna får ett gott mottagande när de kommer till Linåker för att prova på olika b-språk. Det hade varit önskvärt om personal från Linåker kommit och informerat elever och föräldrar om vad språkvalet för med sin i förlängningen i betygssystemet.

4 Centralt resursteam

Svalövs kommuns centrala resursteam ska stödja förskola och skola i arbetet med att ge alla barn möjlighet till lärande, omsorg och fostran enligt förskolans och skolans mål. Teamet har funnits i tre år och arbetar i ett 0-16 års perspektiv. Uppdraget innehåller arbete med enskilda barn, utredning och handledning av personal. Organisatoriskt hör det centrala teamet till myndigheten och har därmed inte samma chef som skolverksamheten. Teamet träffas en gång per vecka för att göra gemensamma prioriteringar.

De nya rutinerna för överlämnande, som tagits fram av specialpedagogiskt nätverk i samråd med Linåkerskolans kurator och rektor, lyfts fram som en positiv och viktig insats för samverkan mellan levererande och mottagande skolor. Överlämnandeprocessen finns dokumenterat och har reviderats en gång. Linåkerskolan är också tidigt ute och informerar på F-6-skolorna. CRT kommer att sträva efter att utöka samarbetet med rektorerna och i större utsträckning ge feedback.

Dock finns det en kultur inom skolan som behöver brytas. Å ena sidan behöver elever förberedas bättre i låg- och mellanstadiet för att klara högre krav i slutet av grundskolan. Å andra sidan kan elever samtidigt mötas av för stor distans från de vuxna och ges uppfattningen att det är eleven som är bärare av problemet. Det är en ledningsfråga att arbeta för en förändring av delar av den nuvarande kulturen.

Det centrala teamet uppfattar att det finns ett mandat för teamet att arbeta med de viktigaste utvecklingsfrågorna. Den organisatoriska hemvisten stödjer också utvecklingsinsatser från teamets sida.

5 Analys

Granskningens syfte är att bedöma hur samverkan sker mellan kommunens F-6-skolor och kommunens högstadieskola Linåkerskolan. De revisionella frågorna som granskningen ska

besvara är i vilken omfattning elever identifieras som riskerar att inte nå målen, vilka insatser som ges utifrån identifierad problematik, vilka resultat som nås för gruppen, vilken dokumentation som finns och hur överlämning och kommunikation sker mellan F-6-skolorna och Linåkersskolan.

5.1 Identifiering av elever i behov av särskilt stöd

När det gäller identifiering av elever som riskerar att inte nå målen så görs det uppföljningar av alla elever enligt EMS-planen, som är en sammanställning över olika testresultat inom ämnena engelska, matematik och svenska. Kommunens speciallärare har beslutat vilka tester som skall vara med i planen. Vid överlämnandet till Linåker lämnas en skriftlig bedömning, "Överlämnade – år 6 till år 7", som innehåller uppgifter om resultat på nationella prov, eventuella stödinsatser och utredningar/diagnoser. Till detta hör också elevens, förälders och avlämnande lärares uppfattning samt ett godkännande av att informationen lämnas till mottagande skola. Sammanfattningsvis innebär det att de problem som upptäcks och som är problem i F-6-skolans lärsituation uppmärksammas. Det är de avlämnande skolornas generella uppfattning att elevers svårigheter identifieras och kommuniceras till Linåkersskolan.

Utifrån intervjuerna med högstadielärarna så är inte identifieringen av elevers problematik fullständig när överlämnandet sker. Bristerna kan kategoriseras i två grupper. Den ena gruppen innehåller elever som inte är identifierade som elever i behov av särskilt stöd men som har svårt att tillgodogöra sig Linåkersskolans undervisning. Den andra gruppen är elever som haft stödinsatser och uppnått godkända resultat i F-6 men saknar tillräckliga kunskaper och färdigheter för högstadiet. Samtidigt framförs från Linåkersskolan att det också är viktigt att skaffa sig en egen bild av eleven, dvs utan påverkan av den information som lämnas av F-6-skolorna.

Den sammantagna bilden blir därför att F-6 identifierar för dem relevant problematik. Dock görs detta inte i ett långsiktigt perspektiv av vilka färdigheter och kunskaper som krävs i de senare klasserna för att nå godkänt och högre betyg. Det framkommer inte av intervjuer att det rödtrådenarbete som gjorts har inneburit ett närmande mellan stadierna. F-6-skolorna behöver på ett helt annat sätt ta ansvar för de färdigheter och kunskaper som behövs på högstadiet.

5.2 Överlämnande av information

Linåker har hittills haft en dålig beredskap för att ta emot information från överlämnande skolor på ett systematiskt sätt. Dokumentation har försvunnit och muntlig information har inte förts vidare. Det finns inte en tydlig process för hur informationen skall omsättas i en organisatorisk eller pedagogisk verklighet.

Skillnaderna mellan stadierna tar sig också uttryck i att det på F-6-skolorna finns ett omsorgsorienterat synsätt medan högstadiet är mer ämnesorienterat. Högstadiet förhållningsätt till elever i behov av särskilt stöd förefaller inte handla om hur organisationen ska förändra sig för att möta eleverna. Upprätthållandet av nuvarande ordning ses som det enda sättet att leva upp till kunskapskraven.

Det finns också frågetecken från Linåkersskolan kring tydlighet och relevans i den information som F-6 överlämnar. I intervjuer framförs kritik mot att elever från F-6 i många fall saknar förmåga att anpassa sig till en högstadiemiljö med byte av lärare och klassrum. Vidare saknar elever många gånger förmåga att reflektera i klassrumssammanhang över det ämne som avhandlas och har inte vana att tillsammans diskutera ett skolämne. Idag förs det snarast en diskussion om vilket stadium som använder rätt förhållningssätt och rätt kravnivå på kunskaper än att berika varandra ifråga om krav och undervisningssätt.

Från F-6 uttrycks förundran över att Linåkerskolan inte kontaktar tidigare klasslärare för att få mer information om hur undervisningen organiserades i tidigare läsår, då en elev har svårigheter i undervisningen. Det centrala resursteamet reagerar på att de ibland får ansökningar från Linåker angående elever som de tidigare utrett.

En bild framträder av två slutna system som endast möts vid överlämnandesituationer. Det finns stora brister i kommunikationen och det professionella samarbetet. När överlämningen fallerar blir konsekvenserna för enskilda elever allvarliga. Det är anmärkningsvärt att ingen återkoppling till överlämnande skola sker eftersom det medför att möjligheter till organisatoriskt lärande uteblir. Återkoppling hade möjliggjort dels inhämtande av kunskap runt eleven som tidigare skola besitter, dels ökad medvetenhet på F-6-skolorna om vilka tidiga signaler som bör uppmärksammas för att undvika att problem först upptäcks och diagnostiseras på högstadiet. Det finns idag inget system för avvikelserapportering när systemet felar, vilket är en brist.

Vidare framstår ett behov av att nyansera språket som används för att beskriva stödbehov. Utan adekvata beskrivningar av olika problembilder blir det svårt att beskriva problemens omfattning, beräkna vilka resurser som behövs och att följa upp resultat.

Återkoppling efterfrågas av F-6-skolorna även när det gäller vad deras elever är duktiga på och vad som kan förbättras för att säkra elevernas kunskapsnivå genom hela skolgången. Det saknas arenor för erfarenhetsutbyten mellan lärare på Linåker och F-6-skolorna, vilket skulle behövas för att skapa ömsesidig förståelse och motverka en "vi mot dem"-mentalitet.

Vår samlade bild av överlämningen är att Linåkerskolan behöver utveckla sin förmåga att ta emot den omfattande informationen som ges från F-6. Vidare behöver skolan på ett helt annat sätt kunna organisera sin verksamhet och undervisning utifrån de behov som föreligger. Idag sker inte detta på ett tillfredsställande sätt. Vi tror att tillgången på specialpedagogisk kompetens är avgörande.

5.3 Insatser

När det gäller vilka insatser som ges utifrån identifierad problematik ser vi skillnader mellan F-6-skolorna och Linåker, både vad gäller tillgång till stödresurser och i fråga om förhållningssätt gentemot elever i behov av särskilt stöd.

I F-6 är det granskarnas bild att stödinsatser ges i mindre grupper, utanför den ordinarie klassen. Stödet kan vara inkluderande ifråga om lokaler men inte undervisningsmässigt. Många pedagoger uppger att det är svårt att ha så många olika behov att tillgodose samtidigt. Hjälptill eleven kan också fås via en elevassistent, som i klassrummet kan ge stöd till flera elever. Utöver detta finns stöd från specialpedagog till enskilda elever och stöd till lärare och arbetslag ifråga om metoder och material. Från F-6 framhålls också det faktum att eleverna är väl kända av samtlig personal och att de förhållandevisa nära relationerna utgör en god grund för utveckling. F-6-skolorna har olika förutsättningar, vilket bland annat tar sig uttryck i att lärartätheten varierar från 6 till 11 lärare per 100 elever. Vid några skolor finns dubbelbemanning i klasserna vilket möjliggör gruppindelning i olika konstellationer. Vid en skola har en handlingsplan för arbetet med barn i behov av särskilt stöd tagits fram som utgår från ett inkluderande synsätt, men en kommunövergripande handlingsplan saknas.

Respektive F-6-skola har minst en specialpedagog vilket ger möjlighet till mer stöd på F-6 medan Linåkerskolan för närvarande har en specialpedagog. De som behöver får kompensatoriska hjälpmedel i form av bl.a. daisyspelare och laptops, men det framstår som en brist att dessa inte följer eleven utan tillhör respektive skola. De stödinsatser som redovisas från

högstadiets sida är primärt undervisningsgrupper utanför den ordinarie klassen. Det framhålls i intervjuer med skolledning och lärare att dessa grupper fungerar väl. Några elever som inte vill komma till skolan får enskild undervisning under en period medan arbete pågår för att få dem tillbaka till klasserna.

Insatserna till elever i behov av stöd speglar olika förhållningssätt, som får stor betydelse för överlämnandet och som resulterar i bristande förståelse mellan avlämnande och mottagande skola. Vår bild är att informationen från F-6 måste översättas till högstadieförutsättningar för att verklig utveckling skall komma igång. För närvarande finns inte de förutsättningarna.

5.4 Dokumentation

Dokumentationen framstår som god såväl på F-6-skolorna som vid Linåker. Dokumentation görs utifrån EMS-planen samt i form av individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram. I datorsystemet Rexnet finns samlad information om eleverna. Resultaten för elever i behov av särskilt stöd varierar och beror till viss del på vilket stöd de får hemifrån.

Sammanfattningsvis behöver det tas nya grepp gällande överlämnandet. Från F-6 behöver krav och förväntningar på kunskaper och färdigheter öka och från Linåkerskolan behöver det finnas en klar och tydlig beredskap på att anpassa undervisningen efter de elevbehov som identifierats. Det blir också tydligt i intervjuer att betydelsen av att upptäcka elever i behov av stöd är helt avhängig förmågan att anpassa undervisningen till både elevens behov och kunskapsmålen krav på utvecklade färdigheter och nyvunnen kunskap.

De kulturella skillnaderna stadierna emellan som tidigare granskningar har noterat kvarstår i oförminskad omfattning. Förväntansgapet mellan överlämnande skolor och Linåker är fortsatt stort. Alla inblandade är överens om att årets överlämning har börjat bra, men i och med det har höga förväntningar byggts upp från F-6-skolorna och det återstår att se om Linåker kan leva upp till dessa.

Den nya organisationen saknar en specifik övergripande skolledning som har tid och möjligheter att driva och följa upp nödvändigt förändringsarbete. Flera rektorer upplever att deras administrativa uppgifter har ökat vilket minskat utrymmet för att utöva pedagogiskt ledarskap. Varje skola ska profilera sig och samverkan rektorerna emellan bygger på frivillighet vilket kan vara sårbart.

Svalöv 2011-04-13

Lars Eriksson

Ann-Mari Ek

Bilaga 1: Källförteckning

Intervjuer:

Rektorer, specialpedagoger och pedagoger vid samtliga kommunala skolor samt representanter från det centrala resursteamet.

Material:

Kommunbeslut efter tillsyn i Svalövs kommun, Skolinspektionen 2011-03-18

Upprättade sammanställningar över elever i behov av särskilt stöd från respektive skola